

O'nun Öyküsü

26 Kasım 2004 Cuma günü sabah 10:15'te Nilay Yılmaz ve Saadet Ceylan ile beraber Ulusoy otobüsünün 6-7-8 nolu koltuklarına yerleşip nese içinde İstanbul'dan Ankara'ya doğru yola çıktığımızda, saat 15:30'da Ankara'ya varacağımızı, biraz dinlendikten sonra, 17:30'da Ilkyar'ın emektar mavi otobüsü ile hareket edeceğimizi ve okula 22:30 dolaylarında varacağımıza inanıyorduk. Ama bir söz vardır "İnsan plan yaparken, Tanrı kis kis gülermiş". Bu kez de öyle oldu. O gün TRT haberlerine göre Bolu- Ankara yolunda 26 araç kaymış, yol uzun süre trafığa kapalı kalmış. Bu nedenle Ankara'ya varışımız gece 21:00, Kumluca'ya varışımız ise 27 Kasım saat 1:30 oldu.

Gittimiz YİBO, 6 yıllık oldukça yeni ve temiz bir okul. Safak öncesi o saatlerde baste Belediye Başkanı, okul müdürü ve bazı öğretmenler bizi karşılamak için ayakta idi. Eğitimle yakından ilgili bir ekibin içten ve sevecen karşılaması Ilkyar ekibinin tüm yorgunluğunu aldı. "Hosgeldiniz" çayları bitince yatakhanelere dağıldık. Minikleri uyandırmamak için el yordamı ile yerleştiğim kışta 5 minik arkadaşım daha olduğunu hayal meyal sezdim. Yol yorgunluğuna yatakhanelerin kutup soğuğu da eklenince sabahı sabah ettim.

Bu projede 4-5-6.sınıfların çocuk edebiyatı etkinliğinden sorumluydum. İlk etkinliğim 6.sınıflarla oldu. "Takma Adı: Gagali" kitabımdan yola çıkarak konuştuk birlikte. Dost dost diye nicesine sarılmadan önce dosttan ne beklersiniz sorusuna ortak bir yanıt oluşturdu 6.sınıflar.

- İyi ve kötü günde yanımdaya olması
- Sir saklaması
- Her durumda ve her ortamda dürüst olması
- Neseli olması
- Eşyalarını paylaşması
- Sorun dinleyebilme becerisi

- Neseli olması
- Bakimli olması, kokmaması
- Kötü alışkanlıklarının olmaması

Bu kriterleri belirledikten sonra gözlerini kapayıp her bir kriteri su soruyu sorarak tek tek düşünmelerini istedim onlardan. Dostumdan beklediğim özellik kendimde var mı?

Edebiyatın güzelliklerinden biri de bizi kendimizle yüzleştirmek, düşündürmek, daha iyi insan olabilmek için itici gücü sağlayabilmek değil miydi? Bir kitabın sıcaklığı boyunca dertlerimizi üzüntülerimizi geride bıraktırmayı basarmaz mı iyi bir edebiyat eseri?

Yine de öyle durumlar vardır ki, yaşadıklarınız, duyduklarınız, gördüklerinizden sonra ne kitap, ne es, ne de evlat sıcaklığı sizi teselli edemez. Kuytular ararsınız. Göz yaşlarınız, siz ve "O". Asla aklınızdan çıkmayacak olan "O." Yasaminizin güzelliklerinden dolayı derin bir suçluluk duyanıza neden olan "O". Ben bu proje ile ilgili izlenim yazımda O'nun öyküsünü yazmak istedim. Baska türlü ne elimden ne içimden gelir.

"O", 11 yaşında, sarı saçlı, domates yanaklı. Okulu, adı, sınıfı sonsuza kadar ben de saklı. "Nisan Bebek" kitabımı okuduğum süre boyunca gözlerini bir kez kırpmadan, diğer arkadaşlarının hepsi otururken o, dizlerinin üstünde durarak öyküyü dinledi.

Öykü kurma çalışmasına geçtiğimizde öykü kahramanı köpeğe Çengel, kıza Dilara adını vermemizde ısrarcı olan; deniz kıyısında yürüyen Çengel ile Dilara'nın üzüntüsüne neden olarak ana-baba kavgasını öneren O. Çatışma konusunu belirlerken "Anne çalışmak istiyor, baba izin vermiyor. Dilara buna üzülüyor", diyor O.

"Hadi bu sahneyi oynayalım. Kim baba olmak istiyor?", dediğimde sınıfın önüne neredeyse uçarak gelen O.

"Sen çalışamazsın. Çocuklara bakacaksın. Akşam eve gelince yemeyi koyacaksın. Sabahleyin çeketimi tutacaksın.", diyor O.

Anneyi oynayan sınıf arkadaşı itiraz edip, çalışmak istediğini yineleyince "Gidersin bu evden o zaman", diyor O.

Çocuk edebiyatçıları olarak öyküyü umutlu bir sona bağlamamız gerektiğini anımsatınca önerilen değişik çözüm yolları arasında tüm sınıfın benimsediği çözümü üreten O.

"Dilara'ya iki mektup yazdıralım öğretmenim. Birini annenin ağzından babaya yazsın. Diğerini babanın ağzından anaya yazsın. Baba sansin ki yazan anadır. Ana sansin ki yazan babadır. Ama yazan esahtan Dilara'dır."

"Peki, ne yazsın Dilara mektuplarda?"

“Anaya desin ki: Düsündüm,sen haklisin. Çalis ama beni ve çocuklari aç bırakma.

Babaya desin ki: Düsündüm,çalışmayı çok arzu ediyorum. Sen de yardımcı olursan hem çalışırım, hem de çocuklarima bakarım. Beni anlamani istiyorum.”

Tüm sınıfın benimsediği bu çözümden sonra yalnız gözlerinin içi değil deyim yerindeyse her bir saç telinin dahi sevinip gülümsediğini hissettiğim O.

8 yıllık yazarlık deneyimim boyunca karşılaştığım en yaratıcı çocuk O.

Etkinlik saatimin sonuna yaklaşıırken

“Bana mektup yazarsanız,hele içine bir de öykü yazıp koyarsanız sevinçten kanatlanıp uçabilirim”, dediğimde ,

“Mesela,nasıl bir öykü yazalım öğretmenim?”, diye soran O.

“Örneğin, pencereden içeri girip “Dile benden ne dilersin ?”, diyen bir periye ne yanıt verirsin sorusunun öyküsünü yazabilirsiniz.”, yanıtıma bir an bile düşünmeden; “Ben biliyorum,öğretmenim.Simdi bile söyleyebilirim.”, diyen O.

“Söyle bakalım”, dediğimde, “Annem geri gelsin. Babamla beraber olsun. Bunu dilerim.”, diyen O. Bu yanıtı duyduğumda sarılıp sarı saçlarına yanagımı yasladığım O.

Etkinlik bittikten sonra teneffüste öğretmeni ile konuştuk. Ailesi hakkında bilgi almak istedim.

“Annesi kaçmış onun.Babası ne iş yapar bilir misiniz?”

Yanıtı merak ederseniz TDK sözlüğünün ikinci cildine bakın. Babasının mesleği sözlükte peyzajdan sonra pezodan önce gelir.

“Okula geldiğinde bildiği küfürleri, ben ömrümce duymamıştım. Çok uğraştık, çok değişti. Bu

zekayla bir baska ailenin elinde olsa, ne olur bu çocuk biliyor musunuz?”, diye sordu öğretmeni.

Yaniti olmayan, anlami olmayan, çaresi, çözüümü olmayan bir soru bu.

Penceremden içeri bir peri girse, sorsa bana “Ne dilersin?”

Sistem “O” nun ve onun gibilerin hayal gücünü yok etmesin. Düsleri, düşünceleri özgür kalsin. Okuyup sartlarin kafesinden kurtulacak gücü bulabilsin.Yaraticiligi bulusa, yaziya, müzige, resime ya da heykele dönüşüp ülke sinirlarini assin.

Söz uçsun, yazi kalsin.

Ayfer Gürdal Ünal

4 Aralik 2004

ILKYAR İlköğretim Okullarina Yardım Vakfı

E-posta: ilkyar@ilkyar.org.tr

Son Güncelleme: [Ali YILMAZ](#)